

שבעת התנאים שבהם יערב השיר / ר' יהודה אלחריזי

פי יש לשיר שבָּעָה תְּנָאִים וּבָהֶם יַעֲרַב וַיִּנְעַם / וַיְהִי דְרָכּוֹ דְרָכּוֹ דְרָכּוֹ נִעַם / וְכָל מִי שֶׁלֹּא יִשְׁמַר הַתְּנָאִים הָאֵלּוּ יֵהִי שִׁירוֹ לְמַרְמָס / וַיִּדְמָה לְשִׁכְבַת הַטַּל וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ וְנִמְסָ.

הַתְּנָאִי הָרֵאשׁוֹן: צָרִיךְ לְמִשׁוֹרֵר לְבַרֵּר מִכָּל סִיג דְּבִרְיָ שִׁירוֹתָיו / וּלְהִסִּיר כָּל מְלָה זָרָה מִמְּלוּתָיו / פֶּן יִדְמָה לְמִשׁוֹרְרֵי יוֹן אֲשֶׁר יִמְלֵאוּ בְּשִׁירֵים מְלָה זָרָה / עִם מְלָה יִקְרָה / וַיִּחְבְּרוּ צָצִים / עִם קוֹצִים / וּפְגִינִים / עִם אֲבָנִים / וְדָרִים / עִם דְּרָדָרִים / וְעַל פֶּן כָּל שִׁירוֹתָם מְשֻׁנוֹת / וְהַשְּׂפָה רַפָּה וְהַלְשׁוֹנוֹת שׁוֹנוֹת.

הַתְּנָאִי הַשֵּׁנִי: צָרִיךְ לְמִשׁוֹרֵר לְשַׁמֵּר עַל מִשְׁקַל הַשִּׁיר וְתַנּוּעוֹתָיו / וְאֵל יוֹסִיף וְאֵל יִגְרַע עַל מִשְׁקַל אֲמֵרוֹתָיו / פֶּן יִהְיֶה כְּמִשׁוֹרְרֵי דוֹרְנֹו אֲשֶׁר מִשְׁקָלֵי שִׁירָם שְׁבוּרִים / פֶּעַם חֲסָרִים / וּפֶעַם יִתְרִים / וְלֹא יִשְׁימוּ לֵב לְמִשְׁקַל / וְלֹא יִדְעוּ אִם יִכְבֹּד אוֹ יִקַּל.

הַתְּנָאִי הַשְּׁלִישִׁי: רְאוּי לְמִשׁוֹרֵר לְהִיּוֹת עֲנִינֵי שִׁירוֹ חֲזָקִים / בְּמַעֲבָה-הַמְלִיצוֹת / צוּקִים / פֶּן יִדְמָה לְמִשׁוֹרְרֵי שְׁנַעַר אֲשֶׁר עֲנִינֵיהֶם צְנוּמִים דְּקִים / וּמְמַלִּיצָה טוֹבָה רִיקִים / וְאֵין בָּם אִישׁ יִדְלָה מִשְׁכָּלוֹ מִיָּם / עֲמָקִים / כִּי הַחֲבֵל נִכְרַת וְהַדְּלִי נִקְרַע וְהַמַּיִם נִשְׁפָּכִים / וְהַכֵּלִים רִיקִים.

הַתְּנָאִי הַרְבִּיעִי: צָרִיךְ לְמִשׁוֹרֵר לְהִיּוֹת שִׁירָיו קְלִים לְהִבִּין / וְכֻלָּם נִכְחִים לְמַבִּין / פֶּן יִדְמָה לְמִשׁוֹרְרֵי צָרְפַת אֲשֶׁר כָּל שִׁירֵיהֶם מְלֵאִים שְׁבוּשׁ / וּצְרִיכִים לְפְרוּשׁ.

הַתְּנָאִי הַחֲמִשִּׁי: צָרִיךְ לְמִשׁוֹרֵר לְשַׁמֵּר שִׁירוֹ מִטְּעוֹת הַדְּקָדוּק / פֶּן יִדְמָה לְמִשׁוֹרְרֵי דְמִשְׁקָ / וְכָל שֶׁפֶן בֶּן-בְּרוּךְ הַרּוּפָא אֲשֶׁר כָּל שִׁירוֹ כְּחֶרֶשׁ נִשְׁבֵּר / וְכִתְבָן בְּלִי בֵּר / וְכָל מְלִיו זָרִים / וּמִימֵיו מְרִים / וְעֲנִינֵיו מִשְׁלֵג קָרִים / וְגִבּוּרָיו חֲלוּשִׁים / וְאֲנָשׁוֹ נָשִׁים / וּקְדָשׁוֹ קְדָשִׁים / וְדְבָרָיו מְלֵאִים טְעִיּוֹת / בְּמַלּוֹת וּבְאֹתִיוֹת / וְיִבְטַח בְּסִכָּלִים הַמְשַׁבְּחִים שִׁירָיו / וְהַמְרַפָּאִים עַל נְקֻלָּה צִירָיו / וְהֵם לֹא יִדְעוּ אִם יִרְגֵּן / אוֹ יִקוּגֵן / וְאֵם הוּא מְשׁוֹרֵר / אוֹ חֲמוֹר נוֹעַר.

הַתְּנָאִי הַשֵּׁשִׁי: צָרִיךְ לְמִשׁוֹרֵר בְּהַשְׁלִימוֹ שִׁירָתוֹ לְבַל יִמְהַר לְהִרְאוֹתָהּ / עַד יִבְרַר אוֹתָהּ / וְאֵל יִשְׁאִיר חֲלָאָתָהּ עָלֶיהָ / וְטַמְאָתָהּ בְּשׁוּלְיָהּ / רַק יַעֲבִיר מִמֶּנָּה כָּל הַתְּלִיָּה / וַיִּסִּיר כָּל בְּדִילָיָהּ / פֶּן יִדְמָה לְמִשׁוֹרְרֵים הַסִּכָּלִים / אֲשֶׁר בְּטָרְם יִשְׁלִימוּ הַשִּׁירָה / גְּלוּיָהּ לְפָנֵי קְהָל / וּמְזַמְתָּם בְּטָרְם תַּחֲלִיל יְלָדָהּ.

הַתְּנָאִי הַשְּׁבִיעִי: צָרִיךְ לְמִשׁוֹרֵר לְבַחֹר מִשִּׁירָתוֹ קְצָתָהּ / וַיִּשְׁלִיךְ קְצָתָהּ / וַיִּבְחַר לוֹ מִן הַחֲמִשִּׁים / שְׁלוּשִׁים / וּמִן הַשְּׁבַעִים / אַרְבָּעִים / וְאֵז תְּהִיָּה שִׁירָתוֹ נְקִיָּה / כְּכֻלָּהּ יִפְהֶ-

פִּיָּה / וּבִתְנָאִים הָאֵלֶּה הַתְּפִאָרָה הַחֲכֵמָה וְהַדַּעָה / חֲצֻבָּה עֲמוּדֵיהָ שְׂבָעָה / וּבְאֵלֶּה הַמַּדּוֹת
הַיְתֵה מְלֹאכֶת הַשִּׁיר לְבָנֵי סֶפֶרד כְּבוֹשָׁה / וְנִתְּהִי לָהֶם לְאִשָּׁה / וּמִבְלַעֲדֵיהֶם גְּרוֹשָׁה
/ וְהֵיטָה עִמָּם מְקַדְּשֶׁת וְקַדוֹשָׁה / וְעַם זֹלְתָם חָלְלָה וְקַדְּשָׁה.

(מתוך תחכמוני, שער שמונה-עשרה.
מלבה"ד : י.טופורובסקי, תשי"ב, הוצאת מחברות לספרות)

* * * * *